

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	29. V	20 18. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/18-24/2	
VEZA:		
BPA:	431 XXVI	
SKRACENICA:		PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:07-2810/2
Podgorica, 24. maj 2018. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 24. maja 2018. godine, razmotrila je Izvještaj o radu sa Finansijskim izvještajem Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2017. godinu, koji je dostavilo Ministarstvo ekonomije.

S tim u vezi, Vlada na osnovu člana 5 stav 1 tačka 3 Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list CG“, br. 40/13 i 56/13), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Izvještaj o radu Agencije sa Finansijskim izvještajem urađen je u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama (član 26). Izvještaj o radu sadrži sveobuhvatan i detaljan pregled razvoja sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti, realizacije obaveza iz domena Univerzalnog servisa, donešenih regulatornih mjera, aktivnosti u dijelu upravljanja ograničenim resursima, kao i pregled ispunjenja ostalih obaveza iz Plana rada Agencije za 2017.godinu. Finansijski izvještaj sadrži finansijske pokazatelje poslovanja Agencije.

Vlada konstatuje da je Agencija izvršila sve aktivnosti koje su bile predviđene Planom rada Agencije za 2017. godinu, kao i da je poslovnu godinu završila sa ukupnom dobiti u iznosu od 1,21 milion €.

IZVJEŠTAJ O RADU

Razvoj sektora elektronskih komunikacija

Elektronske komunikacione mreže i elektronska komunikaciona infrastruktura u Crnoj Gori su na visokom stepenu razvoja i u njima su zastupljene najsavremenije tehnologije. Tokom 2017. godine je nastavljen

ubrzan razvoj transportnih mreža, kao i pristupnih mreža zasnovanih na optičkim kablovima i HFC mreža sa implementiranim DOCSIS 3.0 standardom. Veći operatori su sproveli migraciju svojih fiksnih elektronskih komunikacionih mreža prema tzv. „All-IP“ okruženju, tako da preko jedinstvene IP mreže pružaju usluge prenosa glasa, prenosa podataka i distribucije AVM sadržaja.

Dodatno je unaprijeđen kvalitet i dostupnost mobilnih širokopojsnih usluga prenosa podataka, prije svega usljed povećanja pokrivenosti signalom LTE mreža sva tri mobilna operatora. Crna Gora se po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilnih mreža može porediti sa najrazvijenijim zemljama Evrope. Naime, sva tri operatora ističu pokrivenost stanovništva GSM signalom od oko 99%, dok ukupna pokrivenost signalom UMTS i LTE mreža iznosi 97-98%. Visok stepen kvaliteta mobilnih usluga potvrdili su i rezultati mjerenja parametara kvaliteta, kako u urbanim naseljima, tako i na putnim pravcima.

Na kraju 2017. godine broj fiksnih pretplatničkih linija iznosio je 152.155 što je u odnosu na 2016. godinu više za 2,80 %, a broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori iznosio je 1.044.674 što odgovara penetraciji od 168,49 % i predstavlja porast od 0,38 % u odnosu na prošlu godinu. Tokom 2017. godine broj korisnika fiksnog širokopojsnog pristupa je porastao za 17,2 %, a mobilnog širokopojsnog pristupa za 18,67 %. Broj priključaka distribucije AVM sadržaja na kraju 2017. godine je iznosio 205.964. Uslugu prenosivosti broja u 2017. godini je iskoristilo 8.149 pretplatnika, što je za 44,54 % više nego u prethodnoj godini.

Uvedene regulatorne mjere

Agencija je sprovela proces analize pet relevantnih tržišta, u skladu sa Preporukom Evropske Komisije o relevantnim tržištima koja podliježu prethodnoj regulaciji (2014/10/EU), i na osnovu rezultata analize donijeta su rješenja o određivanju operatora sa značajnom tržišnom snagom, uz propisivanje regulatornih obaveza za svakog operatora i za svako relevantno tržište posebno.

U skladu sa metodologijom troškovnog računovodstva i rezultatima troškovnih modela donijeta su rješenja o sniženju veleprodajnih cijena terminacije poziva, kao i snižavanja maloprodajnih cijena govornih poziva i ADSL pristupa internetu (četvrti put u pet godina). Cijene poziva su snižene u rasponu od 10-40%, a cijene svih ADSL paketa za 10%.

Univerzalni servis

Tokom 2017. godine nastavljeno je pružanje Univerzalnog servisa u Crnoj Gori shodno važećoj regulativi od strane operatora Univerzalnog servisa za pružanje usluge univerzalnog imenika (Mtel d.o.o) i Univerzalnih elektronskih komunikacionih usluga (Crnogorski Telekom a.d).

Dodijeljeni ograničeni resursi

Agencija je u 2017. godini izdala 2.084 i oduzela 142 odobrenja za korišćenje radio-frekvencija i obavljala redovnu i vanrednu kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra. U skladu sa Planom namjene radio-frekvencijskog spektra donijeti su i odgovarajući planovi raspodjele za različite radio-komunikacione službe i radio-frekvencijske opsege. Sproveden je i postupak javnog nadmetanja za (ponovnu) dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz za realizaciju javne fiksne/mobilne elektronske komunikacione mreže. Naknada od 77.440,00 eura je uplaćena u budžet Crne Gore, a Mtel je stekao pravo da frekvencijske resurse iz ovog opsega koristi do aprila 2022. godine.

U 2017. godini odobreno je 33 zahtjeva za dodjelu numeracija i/ili adresa.

Razvoj tržišta poštanskih usluga

Agencija je u toku 2017.godine donijela tri pravilnika koja se tiču izbora univerzalnog poštanskog operatora, uslova za obavljanje univerzalne poštanske usluge i obračuna neto troška univerzalnog operatora.

Na kraju 2017. godine, u Registar operatora poštanskih usluga upisano je 9 operatora. Poštanski operatori su u toku 2017. godine realizovali 1,7 % više poštanskih usluga u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog obima ostvarenih usluga, univerzalni poštanski operator (Pošta Crne Gore a.d.) je realizovao 98,6%. U strukturi obima usluga koje je pružila Pošta Crne Gore tokom 2017. godine najveće učešće, u iznosu od 67,3 %, imaju pismonosne usluge.

Problemi u vezi sa obračunom, verifikacijom i nadoknadom neto troška pružanja univerzalnog servisa koji traju od 2010.godine, i dalje opterećuju rad i značajno limitiraju mogućnosti za razvoj i unaprjeđenje kvaliteta usluga univerzalnog poštanskog operatora.

Upravni postupci

Prema Izvještaju o radu Agencije, u toku 2017. godine sporovi po tužbama Pošte Crne, povodom naknade neto troška Univerzalnog servisa poštanskih usluga za 2011, 2012, 2013, 2014. i 2015. godinu su pravosnažno okončani, a Vrhovni sud Crne Gore je, u svakom od ovih sporova, potvrdio presude Upravnog suda Crne Gore kojim su odbijene tužbe Pošte Crne Gore. Pošta Crne Gore je uložila tužbu protiv Rješenja Agencije o odbijanju zahtjeva za naknadu neto troška za 2016. godinu. Upravni spor po ovoj tužbi nije okončan do kraja 2017. godine.

U upravnim postupcima povodom utvrđivanja godišnjih regulatornih naknada privrednom društvu Telenor za 2010, 2012. i 2013. godinu, nakon donijetih ukidnih rješenja resornog ministarstva (koja rješenja su

donijeta primjenjujući odluke Upravnog suda Crne Gore koji je poništio prethodna rješenja Ministarstva kojima su bile odbijene žalbe Telenora i potvrđena rješenja Agencije) Agencija je donijela nova rješenja o utvrđivanju godišnjih regulatornih naknada Telenoru za 2010, 2012. i 2013. godinu. Telenor je izjavio žalbe na sva ova rješenja Ministarstvu ekonomije, koje žalbe su prihvaćene i poništena rješenja Agencije. Agencija je krajem 2017. godine dostavila u svim ovim postupcima resornom ministarstvu spise predmeta i odgovore na žalbe. Sporovi po istom osnovu za 2014, 2015. i 2016. godinu, su odlukom Upravnog suda privremeno obustavljeni, dok se spor za 2009. i 2011. godinu pravosnažno ne okonča.

U sporu vezanom za godišnje naknade za 2009. i 2011. godinu, koji je prethodno pitanje za sve druge sporove, Vrhovni sud Crne Gore je poništio presudu Upravnog suda Crne Gore, kojom je potvrđeno rješenje resornog ministarstva, a kojim je potvrđeno rješenje Agencije o utvrđivanju naknada za 2009. i 2011. godinu. Postupajući u skladu sa presudom Vrhovnog suda, Upravni sud donosi novo rješenje kojim usvaja žalbu Telenora i poništava rješenje Ministarstva, tako da ni ovaj spor nije okončan u 2017. godini.

Pred Upravnim sudom Crne Gore se vodi i spor u vezi zahtjeva-tužbe operatora Telenor za produženje prava korišćenja radio-frekvencija dodijeljenih po osnovu licence iz 2002. godine. U decembru 2017. godine je Upravni sud Crne Gore, postupajući po presudi Vrhovnog suda Crne Gore, donio presudu kojom je usvojio tužbu Telenora i poništio rješenje Agencije iz 2015. godine. Telenor je potom izjavio podnesak kojim je tražio da Upravni sud dopunskom presudom odluči po zahtjevu Telenora za naknadu štete. Ovaj predlog je Upravni sud odbacio kao neosnovan, uz obrazloženje da presuda nije pravosnažna i da sud o sporu nije odlučio meritorno, već je isti vratio na ponovni postupak, čime se nijesu stekli uslovi da se raspravlja o imovinsko-pravnom zahtjevu.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Uvidom u Finansijski izvještaj Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2017. godinu, utvrđeno je da je Agencija poslovnu godinu završila sa ukupnom dobiti u iznosu od 1,21 milion €.

Realizovani prihodi su 4,93 miliona € i za 6% su veći od planiranih, uz 99% naplativosti, što ukazuje da je izvor finansiranja Agencije stabilan. Rashodi Agencije po bilansu uspjeha su 3,72 miliona €, a troškovi investicija iznose 0,35 miliona €. Rezervisana sredstva za nerealizovane investicije i nerealizovani trošak univerzalne poštanske usluge u 2017. godini iznose 0,33 mil €.

Nezavisni revizor je u svom izvještaju dao kvalifikovano mišljenje, uz skretanje pažnje na materijalno značajne sudske sporove u kojima je Agencija u svojstvu tužene strane, a za koje nije izvršeno rezervisanje, uz obrazloženje da Agencija ne očekuje negativne efekte.

PREDSJEDNIK

Duško Marković

Marković